

døde nemlig Erkebispem efter kun et Aar at have indehavt sin Stilling. Kort før sin Død maa han have udført en Række Bispeindvielser. Annalerne angive nemlig, at fire Biskopper dette Aar indviedes, nemlig Simon til Suderøerne, Arne til Bergen, Askell til Stavanger og Orm til Oslo. Denne sidste var Nicolas's Eftermand. Navnet minder om dennes Halvbroder Orm Kongsbroder, og han har maaske været sin Forgjængers Frænde, hans „Nepot“.

Peter efterlod en maaske ægtefødt Søn Sigurd, almindelig kaldet Biskopssøn. Denne var allerede 1239 Sysselmand i det nordenfjeldske, stod paa Haakons Side under Kampen med Skule og var 1247 ved Kroningen den yngste af de tilstedeværende ni Lendermænd. Ikke destomindre var han en af de fire blandt disse, der nød den Ære at indbære den første Ret ved Festmaaltidet. En af de øvrige var Gunnar, som ligefrem kaldes Kongsfrænde, men ogsaa om de tre andre, deriblandt Sigurd, tror jeg at have paaviist, at de (gjennem Besvogring) maa have staaet Kongehuset nær.¹⁾ Jeg antager, at Sigurd har været gift med en Kvinde af kongeligt Blod, og dette anseer jeg saameget sandsynligere, som der senere (1319) forekommer en Ridder Hr. Sigurd Jonsson, der i sit Vaaben fører en Bispehue og en Krone.²⁾ Han har, som jeg formoder, været en Sønesøn af Sigurd Biskopssøn, og Vaabenet synes da let forklarligt.

¹⁾ Se mine Afhandlinger om Munaan Biskopssøn i Nørsk hist. Tidsskr. 3 R. III og om Reinsættens sammesteds 3 R. IV.

²⁾ Saml. t. N. F. og Sp. Hist. I. 167, hvor Munthes Gjetning, at Sigurd skulde være Søn af Erkeb. Jon Raude vistnok er ganske urimelig. I Ramus' Norriges Beskrivelse S. 217 omtales en Ligsten ved Saxhaug Kirke paa Inderøen, som maa vedkomme Peters Familie, uvist dog paa hvilken Maade. Nicolaysens Bemærkning (Fornlevninger 641) kan ikke bifaldes, og at Erkebispem skulde være begravet andetsteds end ved Domkirken er lidet rimeligt.

VII.

THORE II.

1227—1230.

Peters Eftermand blev Thore, til Adskillelse fra den tidligere Erkebiskop af samme Navn, kaldet den thrøndske. Om hans Herkomst vides Intet. Han havde rimeligvis været Chorsbroder og er vel en af de to Thorer (Sira Thore og Thore Kraak), der bevidnede Skules Gaver til Chorsbrødrene 1225.¹⁾ Annalerne og Haakons Saga berette, at han indviedes 1227 og om Vaaren 1228 kom tilbage over Oslo, hvor han traf Kongen og Jarlen. Kongen sendte Mænd imod ham til Hovedøen og gav ham Herberge i Kongsgaarden.

Der vides forøvrigt ikke meget om denne Mand, hvis Virksomhed ogsaa, som Formandens, blev ganske kortvarig. I 1229 havde han samlet alle Norges Biskopper til et Provincialconcilium i Bergen. Mødet er mærkeligt derved, at den 1188 døde Erkebiskop Eystein blev erklæret for en Helgen. Fra nu af er han rimeligvis bleven dyrket som saadan i Thronhjem. Men denne Sag, der flere Gange optages, da man stræber efter at faa Eystein formelig canoniseret af Paven, har politisk Interesse. Tvistemaalene mellem Kongemagten og Prælaterne fra Sverres Dage havde længe hvilet og hvile fremdeles, men de vare ingenlunde glemte fra nogen af Siderne, og Hierarchiet var sikkert altid rede til, naar Leilighed gaves, at fornye Eysteins og Eriks Paastande. Det er neppe tvivlsomt, at det var en Demonstration fra Kirkens Side at gjøre Eystein til Helgen og derved ligesom at give

¹⁾ Dipl. Norv. I. No. 8.

ogsaa hans Standpunkt og hans Anskuelser Hellighedens Glands. Eysteins Helgennavn blev derfor i den følgende Tid Gjenstand for mange Forhandlinger og vistnok ogsaa for mange Intriger.¹⁾ Paa sin Side nærede Kongen et Ønske, som først længe efter skulde opfyldes, nemlig om at blive kronet. Hans uægte Fødsel (*defectus natalium*) var ham en Hindring, som alene pavelig Dispensation kunde borttrydde. Han havde derfor indledet Forhandlinger med Curien, og Erkebispens af Lund og en svensk Biskop havde fra denne faaet det Hverv at anstille de fornødne Undersøgelser, men da Haakon nodig saa denne Sag lagt i den danske Erkebiskops Hænder, gik Gregor IX i 1229 ind paa at beskikke Thore og den bergenske Biskop i de nys omtaltes Sted.²⁾

Den allerede nævnte urolige Islænding, Biskop Gudmund af Hole, der flere Gange gjestede Norge og opholdt sig der i aarevis, var ogsaa Thores Gjest, fik Gaver af ham og gjorde forskjellige Mirakler i Norge, men har dog vistnok været en temmelig besværlig Person. Han var i Nidaros til Thores Død og var siden Chorsbrødrenes Gjest.³⁾

Thore døde Paaskedag 7. April 1230.

¹⁾ L. Daae, Norges Helgener. 170 fgg.

²⁾ Dipl. Norv. I. No. 19.

³⁾ Biskupa Sögur II. 119, 124—125.

VIII.

SIGURD.

1231—1252.

Thore II.s Eftermand blev Chorsbroderen Sigurd Eindridessøn. Han forekommer som Medlem af Domcapitlet i 1225 under Navnet *Sigurd tafsi*¹⁾ og et andet Sted med Tilnavnet *Sini*(?)²⁾ Hans Fader hed Eindride Peine³⁾ og havde i sin Tid kjæmpet blandt Birkebeinerne og faldt i Bergen 1198; han havde været Philippus Jarls Mærkesmand og var Søn af en ubekjendt Hallkell paa Lo. Eindride havde en Broder, Eystein, Raadsmand ved Erkesædet, der mødte 1223 ved Rigmødet i Bergen og maaske tillige har været Chorsbroder.⁴⁾ Denne Familieforbinding har maaske bragt hans Brodersøn Sigurd ind paa den geistlige Bane og skaffet ham Plads i Capitlet. Sigurd havde en forøvrigt ubekjendt Broder ved Navn Thron, hvis Gravsten med en latinsk, hexametrisk Indskrift findes ved Domkirken.

Sigurd drog til Rom om Sommeren 1230 og indviedes der ifølge Annalerne 1231. Mellem de personlige Bekjendtskaber, han gjorde ved Curien, tør man maaske nævne den siden i vor Historie mærkelige Vilhelm af Sabina (Modena), der ifølge Kong Haakons Saga kjendte Sigurd før 1247 og neppe kan have truffet ham paa noget andet Sted

¹⁾ Dipl. Norv. I. No. 7.

²⁾ Fornm. S. IX. 418.

³⁾ Mærkelig nok forekommer en ny Eindride Peine i Tønsberg 1316 (D. N. II. No. 125). Han hører vel til samme Familie.

⁴⁾ Tænkeligt kunde være, at „Eystein Raadsmand“ var den samme Mand, som Chorsbroderen Eystein Sure, der i 1239 spillede en fremskudt Rolle under Skules Oprør. Denne Formodning skyldes Prof. O. Rygh.